

Özel Koleksiyonlar

ZAFER TOPRAK

T

ARİHÇİ Prof. Dr. Zafer Toprak'ın kütüphanesinin Türkiye'deki en büyük özel kütüphanelerden biri olduğunu söylemek mümkün. Kitapları üç ayrı mekanda bulunuyor. Bu nedenle sıklıkla kütüphaneleri arasında seyahatler yapıyor. Taksim'deki dairesinde ana referans kütüphanesi var. Kitaplarının ikinci mekanı ise Anadolu yakasında bir daire. Burada da genellikle süreli yayınları bulunduruyor. Üçüncü kütüphanesi ise güncel yayınlara ayrılmış.

Boğaziçi Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nün kurucu başkanı olan Toprak'ın kütüphanesinin oturmuş bir sistemi var. Tam da bu nedenle aradığı kitabı hemen bulabiliyor. Ama yine de "göz belleğinin" önemli olduğunun altını çiziyor. İlgilenmediği kitabı almadığını söyleyen Toprak, Boğaziçi Üniversitesinde akademisyen olarak görev yapmaya başladığı yıllarda ilgi alanının genişlediğini ve kitaplarının da böylece artmaya başladığını ifade ediyor.

Toprak kütüphane merakını şöyle anlatıyor: "Kabul etmek gerekir ki, kişi ile kitap arasında zamanla bir tür tutku

oluşuyor. Kitaplık kurmak apayrı bir uğraş. Bu daireyi aldığım ilk yaptığım şey kütüphanenin raflarını dizayn edip bir marangoz bulmak oldu. Sonra bir çalışma masası alındı. Ardından da diğer eşya. Yani bu daire kitaba göre kurgulandı, döşendi."

Toprak'ın kütüphanesinin bazı üniversitelerin koleksiyonlarından daha geniş ve gözcü olduğu kesin. Geniş bir yelpazedeki bu kitapların yanında ciddi bir gazete, dergi arşivi mevcut. Toprak, kütüphanesinin en değerli parçalarından bazılarının 60'lı 70'li yıllarda siyasi partilerin merkezlerinden topladığı ufak risaleler olduğunu söylüyor. Bu kitapçıkları özel kılan husus, kamu kütüphanelerinde bile bulunmayışları.

Sahaflarla ilişki üzerine şunları söylüyor: "Sahaflarla ilişki çok önemlidir. Bu normal bir ilişki değildir. Sahaf sizi gözetir, sizi bilir, sizin dostunuzdur. Onu sırf ticari bir ilişki bağlamında görmemeniz gerekir. O sahaf sizin için çaba sarf eder, arar bulur getirir istediğiniz kitabı."

Toprak, her kitap tutkunu gibi iz sürerek nadir kitaplar toplamaya devam ediyor. Z

KAYNAKÇA

1 Sema Aslan, *Benim Kitaplarım-30 İsim 30 Kütüphane*, Doğan Kitap, 2009.